

УДК 65.01:658

Садов'як Михайло Степанович

кандидат економічних наук

Приватне підприємство «Кантрансбуд»

Sadoviak Mykhailo

PhD in Economics

Private enterprise «Kantransbud»

ORCID: 0009-0007-6856-8910

Бегейло Назарій Васильович

аспірант

Львівського університету бізнесу та права

Beheilo Nazarii

Postgraduate Student of the

Lviv University of Business and Law

ORCID: 0009-0008-9973-1968

Феник Володимир Орестович

аспірант

Львівського університету бізнесу та права

Fenyk Volodymyr

Postgraduate Student of the

Lviv University of Business and Law

ORCID: 0000-0001-6407-8681

Приступа Арсен Андрійович

аспірант

Львівського університету бізнесу та права

Prystupa Arsen

*Postgraduate Student of the
Lviv University of Business and Law*

ORCID: 0000-0001-8627-7024

Матвієвський Назар Анатолійович

аспірант

Національного університету «Львівська політехніка»

Matviievskiy Nazar

*Postgraduate Student of the
Lviv Polytechnic National University*

ORCID: 0000-0002-9989-5689

Запісоцький Іван Васильович

аспірант

Національного університету «Львівська політехніка»

Zapisotskiy Ivan

*Postgraduate Student of the
Lviv Polytechnic National University*

ORCID: 0000-0001-9751-4195

Ільчишин Микола Зіновійович

аспірант

Національного університету «Львівська політехніка»

Pchyshyn Mykola

*Postgraduate Student of the
Lviv Polytechnic National University*

ORCID: 0000-0003-0781-5934

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

FEATURES OF THE ECONOMIC SECURITY OF THE ENTERPRISE

Анотація. Метою статті є дослідити особливості економічної безпеки підприємства в сучасних умовах. Забезпечення економічної безпеки є необхідністю для всіх підприємств, незалежно від форми власності та сфери діяльності. Економічна безпека може бути забезпечена лише шляхом повного використання всіх заходів і розуміння важливості забезпечення безпеки в усіх структурних частинах об'єкта. Визначено, що основною метою системи економічної безпеки є забезпечення стабільної роботи підприємств та запобігання або усунення існуючих чи прихованих загроз. З'ясовано, що економічна безпека підприємства – це стан безпеки його діяльності, що досягається за рахунок комплексу складових підприємства (фінансового, правового, капітального, технічного, кадрового, соціально-психологічного тощо). Встановлено, що економічну безпеку сучасних підприємств слід розглядати як систему взаємодії важливих структурних елементів. Виявлено, що економічна безпека підприємства визначається впливом зовнішнього середовища, яке постійно змінюється в умовах ринкової економіки і ніколи не буває стабільним, постійним або мінливим. Встановлено, що економічна безпека підприємства забезпечує дотримання вимог національної безпеки. Розглянуто основні вимоги до економічної безпеки підприємств на емпіричному рівні. Визначено, що щоб система економічної безпеки була ефективною, вона має відповідати принципам безперервності, стратегічності, простоти, централізації, керованості та універсальності. Встановлено, що економічна безпека підприємства характеризується низкою якісних і кількісних показників, найважливішим з яких є рівень економічної безпеки. Висвітлено чинники впливу на економічну безпеку підприємства. Визначено, що у сучасних умовах господарювання економічна безпека набуває статусу складної

багаторівневої системи, оскільки потребує захисту всіх її складових на різних ієрархічних рівнях, від глобальних до окремих бізнес-одиниць. Все це необхідно врахувати у перспективі подальших досліджень при вивченні особливостей діагностики економічної безпеки підприємства з позиції реалій сьогодення та перспектив подальшого розвитку підприємств.

Ключові слова: *підприємство, економічна безпека, бізнес-процеси, економічна діагностика, прибуток, ризики, результат.*

Summary. *The purpose of the article is to study the features of the economic security of the enterprise in modern conditions. Ensuring economic security is necessary for all enterprises, regardless of the form of ownership and field of activity. Economic security can only be ensured through the full use of all measures and understanding the importance of ensuring security in all structural parts of the facility. It has been determined that the main goal of the economic security system is to ensure the stable operation of enterprises and the prevention or elimination of existing or hidden threats. It has been established that the economic security of an enterprise is the state of security of its activities, which is achieved through a complex of components of the enterprise (financial, legal, capital, technical, personnel, socio-psychological, etc.). It has been established that the economic safety of modern companies should be considered as a system of interaction of fundamental structural parts. It was revealed that the economic security of an enterprise is determined by the influence of the external environment, which is constantly changing in a market economy and is never stable, constant or changeable. It has been established that the economic security of the enterprise ensures compliance with the requirements of national security. The basic requirements for the economic security of enterprises at the empirical level are considered. It was determined that the system of economic security be effective, it must comply with the principles of continuity, strategic, simplicity, centralization, controllability and*

universality. It has been established that the economic security of an enterprise is characterized by a number of qualitative and quantitative indicators, the most important of which is the level of economic security. Factors of influence on the economic security of the enterprise are reflected. It has been determined that in modern economic conditions, economic security acquires the status of a complex multi-level system, since it requires the protection of all its components at different hierarchical levels, from global to individual business units. All this must be taken into account in the perspective of further research when studying the features of diagnosing the economic security of an enterprise from the standpoint of real realities and prospects for the further development of enterprises.

Key words: *enterprise, economic security, business processes, economic diagnostics, profit, risks, result.*

Постановка проблеми. Економічна безпека є найважливішою передумовою сучасного підприємництва. Цю тезу сьогодні чітко визнають усі. В останні роки дослідженню економічної безпеки приділяється велика увага. Аналіз економічної ситуації в Україні свідчить про серйозні проблеми в діяльності окремих підприємств. У зв'язку з погіршенням соціально-економічної ситуації та незбалансованістю економічного розвитку дуже актуальним стало питання забезпечення економічної безпеки підприємств.

Забезпечення економічної безпеки є необхідністю для всіх підприємств, незалежно від форми власності та сфери діяльності. Економічна безпека може бути забезпечена лише шляхом повного використання всіх заходів і розуміння важливості забезпечення безпеки в усіх структурних частинах об'єкта. Тому вивчення особливостей економічної безпеки підприємства, зі свого боку, зумовлює актуальність тематики цього дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні і практичні аспекти і проблеми економічної безпеки підприємства є предметом досліджень багатьох науковців та практиків, зокрема: С. Васильчак [1], Н. Гапак [2; 3], О. Грибіненко [4], К. Зайченко [5], І. Колодяжна [6], О. Сосновська [7], В. Халіна [8], А. Череп [9], І. Шевченко [10], І. Шульга [11], Ю. Ярова [12] та інші. В контексті цього з'ясовано, що не до кінця є розкритими аспекти, які стосуються особливостей економічної безпеки підприємства, з урахуванням проблем у сфері менеджменту, маркетингу, теоретичних і практичних засад формування та використання систем і інструментарію економічної діагностики та моніторингу підприємства в умовах ризику [13–64].

Мета статті. Метою статті є дослідити особливості економічної безпеки підприємства в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна підприємницька діяльність здійснюється в умовах динамічного конкурентного середовища, асиметричного інформаційного простору та циклічного економічного розвитку. Діяльність кожного окремого підприємства відображає поточні тенденції та процеси на загальноекономічному рівні. Водночас саме підприємства є найпродуктивнішою структурною ланкою народногосподарського механізму, що виробляє значну частину продукції, надає різноманітні послуги, веде наукову та інноваційну діяльність, створює конкурентоспроможний потенціал країни. Тому можна з упевненістю стверджувати, що діючі підприємства є центральною ланкою економічної системи будь-якої країни і безпосередньо впливають на її стабільність і соціально-економічні показники. У цьому контексті забезпечення економічної стабільності є важливим завданням ефективного функціонування підприємств. Це особливо важливо, коли бізнес-середовище є нестабільним і невизначеним.

Основною метою системи економічної безпеки є забезпечення стабільної роботи підприємств та запобігання або усунення існуючих чи прихованих загроз. Процес управління системою економічної безпеки складається з ряду взаємопов'язаних дій, які здійснюються керівництвом підприємства для оптимального та ефективного функціонування. Цей процес має здійснюватися на всіх рівнях управління. Іншими словами, він пронизує всю існуючу організаційну структуру підприємства. Відмінною рисою цього процесу є те, що він має цілісний (а не дискретний) характер і не змінюється при правильній побудові системи економічної безпеки. Слід зазначити, що ця система складається з різних компонентів в залежності від сфери діяльності підприємства.

Економічна безпека підприємства – це стан безпеки його діяльності, що досягається за рахунок комплексу складових підприємства (фінансового, правового, капітального, технічного, кадрового, соціально-психологічного тощо). Він забезпечує максимально ефективне використання ресурсів, стабільне функціонування підприємства, досягнення поставлених цілей, подолання різноманітних загроз і швидку адаптацію до мінливих умов зовнішнього середовища. Усі підприємства, незалежно від розміру та сфери діяльності, завжди піддаються зовнішнім чи внутрішнім загрозам розвитку. Система економічної безпеки має захищати підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз, надійно зберігати та ефективно використовувати їх матеріально-фінансовий потенціал.

На даному етапі розвитку економічних відносин між підприємствами дослідження економічної безпеки підприємства має бути комплексним та індивідуальним для кожного суб'єкта, а саме розуміння економічної безпеки не має бути неоднозначним.

Так, економічна безпека – це сукупність економічних відносин, пов'язаних з управлінням господарською діяльністю шляхом мінімізації

впливу внутрішніх і зовнішніх загроз і досягнення визначених стратегічних цілей [11]. Економічну безпеку сучасних підприємств слід розглядати як систему взаємодії важливих структурних елементів. Тому підтримка лише кількох компонентів не забезпечує достатнього рівня економічної безпеки підприємств. У разі виникнення певних небезпечних подій і ризиків необхідний комплексний підхід, заснований на запровадженні превентивних заходів і реагуванні основних структурних підрозділів і керівництва підприємства. Універсальними інструментами забезпечення високої економічної безпеки підприємства є організаційно-управлінські дії, технічне забезпечення, контроль і системний моніторинг показників окремих структурних елементів та економічної безпеки всього підприємства [5].

Економічна безпека підприємства визначається впливом зовнішнього середовища, яке постійно змінюється в умовах ринкової економіки і ніколи не буває стабільним, постійним або мінливим. Найважливішими чинниками, що впливають на економічну безпеку підприємства, є повнота законодавчої бази, рівень оподаткування, доступ до світових ринків збуту та інвестиційна привабливість регіонів і країн. Економічна безпека підприємства залежить насамперед від економічної безпеки країни та регіону. Тому що в її основі лежить фінансовий, сировинний і виробничий потенціал і перспективи розвитку. Наявність багаторівневої концепції економічної безпеки для всіх рівнів суб'єктів господарювання забезпечує передбачуваність зовнішніх загроз для підприємства [8].

Економічна безпека підприємства забезпечує дотримання вимог національної безпеки. Однак ці вимоги можуть бути виконані лише за наявності достатньої економічної безпеки. Водночас дотримання певних вимог національної безпеки сприяє економічній безпеці підприємств. Це пояснюється тим, що певні напрямки різних типів безпеки мають подвійну (і більше) мету і забезпечують тісний взаємозв'язок між собою. Якщо

проаналізувати суть цієї проблеми, то можна сформулювати наступні основні вимоги до економічної безпеки підприємств на емпіричному рівні:

1) економічна безпека країни повинна бути збалансована з іншими економічними чинниками для забезпечення безпеки, але без шкоди для національного розвитку та добробуту громадян;

2) розподіл ресурсів, виділених на потреби підприємства, беручи до уваги виконання першої вимоги та фіскальної і бюджетної політики країни, має бути ефективним для досягнення максимально можливого рівня вирішення загальної проблеми;

3) економічний ритм роботи підприємства повинен повністю відповідати бюджетному процесу (кожен фінансовий рік повинен починатися з відповідного та затвердженого бюджету, тому необхідно забезпечити своєчасне надходження коштів, передбачених у рамках виконання бюджету) [12].

У результаті розгляду стратегій провідних підприємств та порівняння положень загальної теорії систем, принципу забезпечення економічної безпеки та заходів реагування на зміни зовнішнього середовища можна виділити наступні типи розвитку підприємств. Прогрес визначається типом безпеки, що відображається в динаміці економічних показників. Кожен тип розвитку характеризується специфічними чинниками ризику, які визначають результативність системи управління. Вибір стратегії розвитку залежить від параметрів безпеки, які формують межі, в яких підприємство зберігає свою економічну цілісність при реалізації обраної стратегії з урахуванням нових чинників ризику [12].

Система економічної безпеки кожного підприємства є індивідуальною, а її повнота та ефективність залежать від нормативно-правової бази, яку запроваджує держава, обсягу матеріально-технічних і фінансових ресурсів, які виділяє керівник підприємства, та розуміння кожного підприємства [1].

Щоб система економічної безпеки була ефективною, вона має відповідати певним науковим принципам: 1) принцип безперервності (постійно відстежувати зміну зовнішнього та внутрішнього середовища); 2) принцип стратегічності (забезпечення реалізації основних інтересів підприємства); 3) принцип простоти (має бути зрозумілий керівникам і персоналу); 4) принцип централізації (функціональна незалежність процесів безпеки повинна бути гарантована в рамках конкретного підприємства); 5) принцип керованості (передбачає конкретні адміністративно-організаційні заходи); 6) принцип універсальності (має використовуватися більшістю підприємств) [10].

Оскільки ці принципи зрозумілі керівникам і не вимагають значних витрат на їх реалізацію, вони повинні регулювати економічну безпеку підприємств.

Окрім цього основними завданнями оперативної системи економічної безпеки має бути: 1) стабільність діяльності (збір даних, аналіз, оцінка та прогнозування розвитку діяльності); 2) ефективність діяльності (отримання інформації, необхідної для прийняття оптимальних управлінських рішень щодо стратегії і тактики діяльності підприємства); 3) захист законних прав та інтересів підприємства; 4) забезпечення охорони матеріальних цінностей, комерційної таємниці та особистої безпеки; 5) контроль ефективності систем безпеки та вдосконалення їх елементів [10].

Економічна безпека підприємств має подвійний характер. З одного боку, вона забезпечує можливість власного функціонування, з іншого – є частиною (елементом) економічної безпеки вищої системи та одиницею, яка забезпечує функціонування регіону та країни в цілому. Дослідження сутності економічної безпеки показало, що в економічній теорії та практиці немає чіткого терміну для її визначення. У результаті аналізу формулювання економічної безпеки підприємства багатьма вітчизняними науковцями можна узагальнити, що економічна безпека підприємства є

комплексною ознакою, яка розуміється на рівні захисту потенціалу всіх типів підприємств для забезпечення стабільної роботи та ефективного розвитку та захисту від внутрішніх і зовнішніх загроз, які потребують управління [3].

Крім наявних складових, система економічної безпеки повинна мати своєрідну самозабезпеченість для виконання цільових завдань. Цей список включає дуже велику кількість заходів безпеки. Основними видами заходів є: 1) економічна (ринкова) підтримка (потрібно використовувати різні форми дослідження та аналізу діяльності для підтримки основних цілей і завдань підприємства); 2) підтримка керівництва; 3) організаційне забезпечення (виконання захисних заходів окремими структурами); 4) технічна підтримка (регулярні технічні огляди та регулювання обладнання, постійне обслуговування технічного обладнання в справному стані); 5) інформаційне забезпечення (захист комп'ютерних мереж, обмеження доступу до службової та комерційної інформації); 6) регуляторне забезпечення (національні стандарти та закони, які забезпечують роботу підприємства з урахуванням вимог безпеки) [10].

Система економічної безпеки потребує постійного контролю, вдосконалення та управління щодо: зміни чинного законодавства; розвитку підприємств та вибору нових галузей бізнесу; збільшення штату працівників, зміни штатного розкладу підприємства; зміни переліку відомостей, що становлять комерційну таємницю та конфіденційну інформацію підприємства; необхідності удосконалення телефонної та комп'ютерної мереж підприємства; появи на ринку недобросовісних конкурентів і зміни форм і методів їх протиправної діяльності [8].

У будь-якому випадку кожна система має свої об'єкти. Метою системи економічних гарантій є стабільні економічні умови для об'єктів поточної та майбутньої підприємницької діяльності. Об'єктами можуть бути бізнес-діяльність, люди, інформація, майно тощо. Загалом

забезпечення економічної безпеки підприємства є безперервним, циклічним процесом.

Усі небезпеки та загрози можна згрупувати за різними функціями класифікації. Найбільш поширеною в науці є класифікація небезпек і загроз за областями виникнення. Ця функція розрізняє внутрішні та зовнішні загрози. Зовнішні ризики та загрози виникають за межами підприємства. Це зміни навколишнього середовища, які не пов'язані з виробничою діяльністю і зазвичай потенційно шкідливі для підприємства.

До загроз слід віднести: недостатню розвиненість законодавчої та нормативно-правової бази, здатної ефективно реагувати на недобросовісну конкуренцію; екологічні загрози; загрози інформаційного характеру; неефективну роботу відповідних державних структур щодо створення сприятливих умов для проведення науково-технічних і технологічних досліджень; участь у злочинних організаціях з метою впливу на конкурентів; відсутність детальної та об'єктивної інформації про економічну діяльність та фінансовий стан; корпоративну культуру на низькому рівні в ринковому середовищі; загрозу бренду (іміджу) [6].

Водночас внутрішні загрози включають: дії або бездіяльність (особливо навмисні та ненавмисні), що суперечать обов'язкам та інтересам комерційної діяльності працівників підприємства та спричиняють несподівані витрати; втрату інформаційних ресурсів (особливо інформації, що становить комерційну таємницю та/або конфіденційну інформацію); псування корпоративного іміджу в очах ділових партнерів; проблеми у відносинах з реальними та потенційними партнерами та можливість втрати або непідписання (продовження) більш важливих контрактів; конфлікти з конкурентами, загрози життю та здоров'ю працівників тощо [6].

Економічна безпека підприємства характеризується низкою якісних і кількісних показників, найважливішим з яких є рівень економічної безпеки. Рівень економічної безпеки підприємства складається з оцінки

використання ресурсів підприємства за стандартом рівня економічної безпеки підприємства. Рівень економічної безпеки підприємства залежить від того, наскільки ефективно керівництво та працівники зможуть дати відсіч можливим загрозам та ліквідувати шкідливі наслідки окремих негативних складових зовнішнього та внутрішнього середовища. Щоб досягти найвищого рівня економічної безпеки, підприємства повинні прагнути забезпечити максимальну безпеку важливих функціональних компонентів своєї діяльності. На економічну безпеку підприємства впливає низка чинників. Чинники економічної безпеки підприємства різноманітні, і кожен сектор має свої особливості. Проте існують загальні та типові чинники, які впливають на рівень економічної безпеки підприємства незалежно від форми власності та галузі виробництва. Це безпосередні чинники діяльності, стабільний попит на продукцію, надійність постачальників, зовнішня конкуренція, надійний захист комерційної таємниці, компетентність корпоративного менеджменту [2].

Для оцінки економічної безпеки підприємства основоположним є не сам показник, а відношення його порогового значення до фактичного значення. Знання співвідношення порогового значення до фактичного дозволяє, по-перше, кількісно оцінити економічну безпеку підприємства, по-друге, визначити потенційні та реальні загрози, деструктивні чинники та їх джерела. Величина базової системи економічної безпеки підприємства та її поріг залежать від сукупності загальноекономічних показників та їх взаємозв'язку з контрагентами [9].

Основними напрямками забезпечення економічної безпеки підприємств є захист прав працівників підприємств, захист матеріальних і фінансових ресурсів підприємств, безпека підприємств у сфері комп'ютеризації та прав інтелектуальної власності. При такій орієнтації підприємства можуть не тільки гарантувати достатній ступінь економічної безпеки, а й покращити свої позиції на ринку та підвищити прибутковість і

конкурентоспроможність [4].

У сучасних умовах господарювання економічна безпека набуває статусу складної багаторівневої системи, оскільки потребує захисту всіх її складових на різних ієрархічних рівнях, від глобальних до окремих бізнес-одиниць. Безумовно, досягнення економічної безпеки на індивідуальному рівні є важливим і потребує постійних наукових досліджень на теоретичному та методологічному рівнях. Проте необхідною умовою досягнення глобальної, національної та регіональної безпеки є забезпечення економічної безпеки підприємства, економічна сутність якої полягає у створенні умов для ефективного функціонування та стратегічного розвитку в умовах впливу різноманітних загроз. З цієї точки зору досягнення поставленої мети підприємницької діяльності та безпосереднє забезпечення економічної безпеки підприємств залежить від ефективності процесу своєчасної ідентифікації та мінімізації зовнішніх і внутрішніх ризиків [7].

Економічна безпека підприємства не є новим поняттям серед науковців і практиків, але ще недостатньо вивченим на вітчизняних підприємствах. У той же час це має далекосяжні та значні наслідки для стабільного та ефективного функціонування в мінливому середовищі, економічна безпека пропонує значні можливості для будь-якого підприємства, оскільки вона може попереджати про загрози та передбачати своєчасне вживання превентивних заходів для реагування на них. Це може забезпечити стабільну роботу підприємства на ринку, підвищити лояльність споживачів, постачальників та інших контрагентів, забезпечити можливість гнучко та мобільно реагувати на зміни зовнішнього середовища.

Виклад основного матеріалу дослідження містить результати комплексного, системного аналізу літератури [1–12], а також включає окремі ідеї та деякі положення, у сфері менеджменту, маркетингу,

теоретичних і практичних засад формування та використання систем і інструментарію економічної діагностики та моніторингу підприємства в умовах ризику [13–64].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, проведене дослідження, виходячи із результатів аналізу літератури [1–64], дали можливість розкрити сутність цього поняття, висвітлити завдання, принципи та чинники впливу на економічну безпеку підприємства. З'ясовано, що економічна безпека підприємства – це стан безпеки його діяльності, що досягається за рахунок комплексу складових підприємства (фінансового, правового, капітального, технічного, кадрового, соціально-психологічного тощо). Економічна безпека підприємства характеризується низкою якісних і кількісних показників, найважливішим з яких є рівень економічної безпеки. У сучасних умовах господарювання економічна безпека набуває статусу складної багаторівневої системи, оскільки потребує захисту всіх її складових на різних ієрархічних рівнях, від глобальних до окремих бізнес-одиниць. Все це необхідно врахувати у перспективі подальших досліджень при вивченні особливостей діагностики економічної безпеки підприємства з позиції реалій сьогодення та перспектив подальшого розвитку підприємств.

Література

1. Васильчак С. В., Веселовський А. І. Економічна безпека підприємства та її складова в сучасних умовах // *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. Вип. 20.15. С. 98–105.
2. Гапак Н. М. Економічна безпека підприємства: сутність, зміст та основи оцінки // *Науковий вісник Ужгородського університету: Серія: Економіка*. Ужгород: УжНУ, 2013. Вип. 3(40). С. 62–65.
3. Гапак Н. М., Дочинець І. В. Суть та еволюція поняття «економічна безпека підприємства» // *Науковий вісник Ужгородського*

- університету. Серія: Економіка. 2014. Вип. 2(43). С. 68–73.
4. Грибіненко О. М., Шагоян С. М. Сутність та шляхи забезпечення економічної безпеки підприємства // *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2017. Вип. 22, Ч. 1. С. 98–100.
 5. Зайченко К. С., Діма Н. І. Економічна безпека підприємства: сутність та роль // *Ефективна економіка*. 2021. № 5. doi: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.5.90>
 6. Колодяжна І. В., Букріна К. А. Економічна безпека в системі сталого функціонування підприємства // *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Вип. 23(1). С. 135–140.
 7. Сосновська О. О., Житар М. О. Економічна безпека підприємства: сутність та ознаки забезпечення // *Облік і фінанси*. 2018. № 3. С. 124–132.
 8. Халіна В. Ю. Методичний підхід щодо оцінки рівня економічної безпеки підприємства // *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2014. № 1. С. 173–181.
 9. Череп А. В., Лубенець І. О. Концептуальні засади економічної безпеки підприємств // *Вісник Запорізького національного університету*. 2010. № 1(5). С. 62–66.
 10. Шевченко І. Особливості формування системи економічної безпеки підприємства // *Наука молода*. 2008. № 10. С. 178–181.
 11. Шульга І. П. Сучасні підходи до формування системи економічної безпеки акціонерного товариства // *Ефективна економіка*. 2010. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=366> (дата звернення: 05.09.2023).
 12. Ярова Ю. О., Артеменко Л. П. Структура економічної безпеки підприємства в умовах кризи // *Економічний вісник Національного*

технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2016. № 13. С. 257–263.

13. Skrynkovskyi R. M. Methodical approaches to economic estimation of investment attractiveness of machine-building enterprises for portfolio investors // *Actual Problems of Economics*. 2011. Vol. 118, Iss. 4. P. 177–186.
14. Skrynkovskyi R. M., Sopilnyk L. I., Tsyuh S. I. Improving the Enterprise Development Model: New Solutions Based on the Principles of Management, Marketing and Economic Diagnosis // *Business Inform.* 2020. № 4. P. 191–199. doi: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-191-199>
15. Skrynkovskyi R., Kataiev A., Zaiats O., Andrushchenko H., Popova N. Competitiveness of The Company on The Market: Analytical Method of Assessment and The Phenomenon of The Impact of Corruption in Ukraine // *Journal of Optimization in Industrial Engineering*. 2021. № 14(Special Issue). P. 79–86. doi: <https://dx.doi.org/10.22094/joie.2020.677836>
16. Skrynkovskyi R., Pavlenchuk N., Tsyuh S., Zanevskyi I., Pavlenchuk A. Economic-mathematical model of enterprise profit maximization in the system of sustainable development values // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2022. № 8(4). P. 188–214.
17. Skrynkovskyi R., Pawlowski G., Sytar L. Development of Tools for Ensuring the Quality of Labor Potential of Industrial Enterprises // *Path of Science*. 2017. Vol. 3, No. 9. P. 3009–3018.
18. Skrynkovskyi R., Tyrkalo Y. Entrepreneurial Risks: Nature, Types, Assessment Methods and Ways to Reduce Them // *Path of Science*. 2021. Vol. 7, No. 12. P. 2015–2023. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.77-11>
19. Lozovan V., Skrynkovskyi R., Yuzevych V., Yasynskyi M., Pawlowski G. Forming the toolset for development of a system to control quality of operation of underground pipelines by oil and gas enterprises with the use

- of neural networks // *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2019. Vol. 2. No. 5(98). P. 41–48.
20. Lozovan V., Dzhala R., Skrynkovskyy R., Yuzevych V. Detection of specific features in the functioning of a system for the anti-corrosion protection of underground pipelines at oil and gas enterprises using neural networks // *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2019. Vol. 1. No 5 (97). P. 20–27.
21. Skrynkovskyy R., Pawlowski G., Harasym P., Koropetskyi O. Cybernetic Security and Business Intelligence in the System of Diagnostics of Economic Security of the Enterprise // *Path of Science*. 2017. No 3(10). P. 5001–5009. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.27-6>
22. Skrynkovskyy R. M., Yuzevych V. M., Kataev A. V., Pawlowski G., Protsiuk T. B. Analysis of the methodology of constructing a production function using quality criteria // *Journal of Engineering Sciences*. 2019. Vol. 6(1). P. B1–B5. doi: [https://doi.org/10.21272/jes.2019.6\(1\).b1](https://doi.org/10.21272/jes.2019.6(1).b1)
23. Sumets A., Kniaz S., Heorhiadi N., Skrynkovskyy R., Matsuk V. Methodological toolkit for assessing the level of stability of agricultural enterprises // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2022. № 8(1). P. 235–255.
24. Sumets A., Serbov M., Skrynkovskyy R., Faldyna V., Satusheva K. Analysis of influencing factors on the development of agricultural enterprises based on e-commerce technologies // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2020. № 6(4). P. 211–231.
25. Pavlenchyk N., Pavlenchyk A., Skrynkovskyy R., Tsyuh S. The influence of management creativity on the optimality of management decisions over time: An innovative aspect // *Journal of Eastern European and Central Asian Research (JEECAR)*. 2023. Vol. 10, No. 3. P. 498–514.
26. Pawlowski G., Skrynkovskyy R., Shpak O., Vizniak Y. Development of the Model of the System of Managerial Diagnostics of the Enterprise on the

- Basis of Improvement of Diagnostic Purposes // *Path of Science*. 2017. Vol. 3, No. 11. P. 4010–4020. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.28-9>
27. Popova N., Kataiev A., Nevertii A., Kryvoruchko O., Skrynkovsky R. Marketing Aspects of Innovative Development of Business Organizations in the Sphere of Production, Trade, Transport, and Logistics in VUCA Conditions // *Studies of Applied Economics*. 2021. № 38(4). doi: <https://doi.org/10.25115/eea.v38i4.3962>
28. Skrynkovsky R. M. An IT Audit as a Tool for Strategic Enterprise Management // *The Problems of Economy*. 2018. №1. С. 231–236.
29. Sopilnyk L., Skrynkovsky R., Kovaliv M., Zayats R., Malashko O., Yesimov S., Mykytiuk M. Development of Digital Economy in the Context of Information Security in Ukraine // *Path of Science*. 2020. Vol. 6, No. 5. P. 2023–2032. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.58-7>
30. Крамар О. М. Підвищення ефективності функціонування будівельних підприємств на засадах удосконалення системи управління персоналом: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / Львівський університет бізнесу та права. Львів, 2020. 20 с.
31. Нога І. М., Скриньковський Р. М., Павловські Г. Діагностика ефективності застосування інформаційних технологій в управлінні підприємствами // *Бізнес Інформ*. 2016. № 9. С. 241–245.
32. Серняк І. І. Формування та розвиток соціального інструментарію управління персоналом підприємства: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / Львівський університет бізнесу та права. Львів, 2019. 20 с.
33. Скриньковський Р. М. Діагностика використання трудових, матеріальних, фінансових та енергетичних ресурсів підприємства як інструмент управління елементами його виробничо-господарської діяльності // *Проблеми економіки*. 2015. № 1. С. 249–254.
34. Скриньковський Р. М. Діагностика конкурентоспроможності

- продукції підприємства // *Проблеми економіки*. 2015. № 4. С. 240–246.
35. Скриньковський Р. М. Діагностика фінансового, виробничого, трудового, соціально-економічного та інноваційно-інвестиційного потенціалів і аналіз потенційних ризиків підприємства в умовах невизначеності // *Проблеми економіки*. 2015. № 2. С. 186–193.
36. Скриньковський Р. М. Економічна безпека підприємства: сутність, класифікація та система діагностики // *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 3. С. 414–418.
37. Скриньковський Р. М., Костюк Н. Р., Коваль Н. М., Галелюк М. М. Діагностика транспортної діяльності як складової логістичної системи підприємства // *Проблеми економіки*. 2016. № 2. С. 123–128.
38. Скриньковський Р. М. Діагностика постачальницької та збутової діяльності підприємства // *Бізнес Інформ*. 2015. № 7. С. 201–205.
39. Скриньковський Р. М. Діагностика логістичної діяльності підприємства: теоретико-методичні аспекти // *Молодий вчений*. 2015. № 3(2). С. 48–51.
40. Скриньковський Р. М., Процюк Т. Б., Леськів С. Р. Моніторинг фінансової, виробничої, маркетингової і продуктової сфер діяльності та експрес-діагностика матеріально-технічного забезпечення підприємства // *Бізнес Інформ*. 2015. № 10. С. 250–256.
41. Скриньковський Р. М. Діагностика ефективності реклами в діяльності підприємства // *Бізнес Інформ*. 2016. № 6. С. 240–244.
42. Скриньковський Р. М. Поелементна бізнес-діагностика діяльності підприємства // *Проблеми економіки*. 2016. № 1. С. 207–215.
43. Скриньковський Р. М. Методичні рекомендації до оцінювання інвестиційної привабливості підприємств // *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. № 23. С. 62–67.
44. Скриньковський Р. М. Освітньо-фаховий потенціал персоналу: сутність і роль у формуванні інвестиційної привабливості

- підприємства // *Бізнес Інформ*. 2013. № 4. С. 121–126.
45. Скриньковський Р. М. Система діагностики виробничої діяльності підприємства з урахуванням науково-технічного та інноваційного розвитку // *Економіка та держава*. 2015. № 5. С. 51–53.
 46. Скриньковський Р. М. Система діагностики інноваційної діяльності підприємства: концепція та інструментарій // *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2014. Вип. 2. С. 705–708.
 47. Скриньковський Р. М., Візняк Ю. Я., Павловські Г., Коропецький О. О. Діагностика диверсифікаційних процесів на підприємстві // *Проблеми економіки*. 2017. № 2. С. 223–228.
 48. Скриньковський Р. М., Костюк Н. Р., Семчук Ж. В., Коропецький О. О. Діагностика політики керівництва у сферах якості, соціальної відповідальності, інформаційної безпеки й охорони праці та механізм забезпечення гідної праці на підприємстві // *Бізнес Інформ*. 2016. № 3. С. 131–137.
 49. Скриньковський Р. М., Крамар Р. І., Гарасим П. С. Діагностика ефективності системи захисту інформації на підприємстві та відповідальність за порушення законодавства про комерційну таємницю // *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 1. С. 225–228.
 50. Скриньковський Р. М., Максимчук Я. С., Харук К. Б. Діагностика економічної стійкості підприємства і роль інформації та комунікації в контексті стійкості динамічної рівноваги, функціонування і розвитку // *Проблеми економіки*. 2015. № 3. С. 162–168.
 51. Скриньковський Р. М., Павловські Г. Діагностика в системі менеджменту підприємства // *Проблеми економіки*. 2016. № 3. С. 199–205.
 52. Скриньковський Р. М., Павловські Г., Воробйов В. В. Діагностика відповідності конкурентної стратегії підприємства стану зовнішнього середовища // *Бізнес Інформ*. 2016. № 10. С. 371–376.

53. Скриньковський Р. М., Павловські Г., Воробйов В. В. Діагностика ефективності контролінгу бізнес-процесів підприємства // *Бізнес Інформ*. 2016. № 8. С. 154–159.
54. Скриньковський Р. М., Павловські Г., Костюк Н. Р., Коропецький О. О. Діагностика факторів інноваційного розвитку підприємства // *Проблеми економіки*. 2017. № 1. С. 250–257.
55. Скриньковський Р. М., Павловські Г., Пирожак Є. К., Томюк І. М. Діагностика системи стратегічного управління витратами підприємства // *Бізнес Інформ*. 2016. № 12. С. 248–253.
56. Скриньковський Р. М., Процюк Т. Б., Костюк Н. Р. Внутрішній аудит системи корпоративного управління та діагностика ринкової вартості підприємства // *Бізнес Інформ*. 2015. № 9. С. 180–187.
57. Скриньковський Р. М., Семчук Ж. В., Візньак Ю. Я., Горічко Х. І. Діагностика фінансового стану підприємства з метою попередження кризи та ідентифікації банкрутства // *Бізнес Інформ*. 2016. № 2. С. 165–172.
58. Скриньковський Р. М., Харук К. Б., Заброцька О. В. Параметри діагностики кредитоспроможності підприємства // *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки*. 2014. Вип. 8(1). С. 114–117.
59. Скриньковський Р. М., Шпак О. Г. Бізнес-діагностика підприємства як особливий вид консультаційних послуг // *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2017. Вип. 3. С. 110–114.
60. Скриньковський Р., Дмитрієва Ю., Чубенко А. Діагностика можливостей підприємства щодо утримання клієнтури та відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів // *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 9. С. 45–50.
61. Скриньковський Р., Крамар Р. Діагностика формування і

- використання прибутку підприємства та відповідальність керівника за порушення податкового законодавства // *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 6. С. 130–134.
62. Скриньковський Р., Чубенко А. Діагностика конкурентного потенціалу підприємства та відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції // *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 7. С. 49–54.
63. Лаптев С. М., Алькема В. Г., Сідак В. С., Копитко М. І. *Комплексне забезпечення економічної безпеки підприємств*: монографія / за ред. М. І. Копитко. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 508 с.
64. Балджи М. Д., Котова І. М., Тарасова К. І. *Економічна безпека: забезпечення, управління, прогнозування*: монографія / за ред. М. Д. Балджи. Київ: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 280 с.

References

1. Vasylchak S. V., Veselovskyi A. I. Ekonomichna bezpeka pidpryiemstva ta yii skladova v suchasnykh umovakh // *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*. 2010. Vyp. 20.15. S. 98–105.
2. Napak N. M. Ekonomichna bezpeka pidpryiemstva: sutnist, zmist ta osnovy otsinky // *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu: Serii: Ekonomika*. Uzhhorod: UzhNU, 2013. Vyp. 3(40). S. 62–65.
3. Napak N. M., Dochynets I. V. Sut ta evoliutsiia poniattia «ekonomichna bezpeka pidpryiemstva» // *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: Ekonomika*. 2014. Vyp. 2(43). S. 68–73.
4. Hrybinenko O. M., Shahoian S. M. Sutnist ta shliakhy zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva // *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Serii: Ekonomichni nauky*. 2017. Vyp. 22, Ch. 1. S. 98–100.

5. Zaichenko K. S., Dima N. I. Ekonomichna bezpeka pidpriemstva: sutnist ta rol // *Efektivna ekonomika*. 2021. № 5. doi: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.5.90>
6. Kolodiazhna I. V., Bukrina K. A. Ekonomichna bezpeka v systemi staloho funktsionuvannia pidpriemstva // *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*. 2019. Vyp. 23(1). S. 135–140.
7. Sosnovska O. O., Zhytar M. O. Ekonomichna bezpeka pidpriemstva: sutnist ta oznaky zabezpechennia // *Oblik i finansy*. 2018. № 3. S. 124–132.
8. Khalina V. Y. Metodychnyi pidkhid shchodo otsinky rivnia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva // *Visnyk Chernivetskoho torhovelno-ekonomichnoho instytutu. Ekonomichni nauky*. 2014. № 1. S. 173–181.
9. Cherep A. V., Lubenets I. O. Kontseptualni zasady ekonomichnoi bezpeky pidpriemstv // *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu*. 2010. № 1(5). S. 62–66.
10. Shevchenko I. Osoblyvosti formuvannia systemy ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva // *Nauka moloda*. 2008. № 10. S. 178–181.
11. Shulha I. P. Suchasni pidkhody do formuvannia systemy ekonomichnoi bezpeky aktsionernoho tovarystva // *Efektivna ekonomika*. 2010. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=366> (date of access: 05.09.2023).
12. Yarova Y. O., Artemenko L. P. Struktura ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva v umovakh kryzy // *Ekonomichni visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy «Kyivskiy politekhnichnyi instytut»*. 2016. № 13. S. 257–263.
13. Skrynkovskyi R. M. Methodical approaches to economic estimation of investment attractiveness of machine-building enterprises for portfolio investors // *Actual Problems of Economics*. 2011. Vol. 118, Iss. 4. P. 177–186.

14. Skrynkovskyy R. M., Sopilnyk L. I., Tsyuh S. I. Improving the Enterprise Development Model: New Solutions Based on the Principles of Management, Marketing and Economic Diagnosis // *Business Inform.* 2020. № 4. P. 191–199. doi: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-191-199>
15. Skrynkovskyy R., Kataiev A., Zaiats O., Andrushchenko H., Popova N. Competitiveness of The Company on The Market: Analytical Method of Assessment and The Phenomenon of The Impact of Corruption in Ukraine // *Journal of Optimization in Industrial Engineering.* 2021. № 14(Special Issue). P. 79–86. doi: <https://dx.doi.org/10.22094/joie.2020.677836>
16. Skrynkovskyy R., Pavlenchyk N., Tsyuh S., Zanevskyy I., Pavlenchyk A. Economic-mathematical model of enterprise profit maximization in the system of sustainable development values // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal.* 2022. № 8(4). P. 188–214.
17. Skrynkovskyy R., Pawlowski G., Sytar L. Development of Tools for Ensuring the Quality of Labor Potential of Industrial Enterprises // *Path of Science.* 2017. Vol. 3, No. 9. P. 3009–3018.
18. Skrynkovskyy R., Tyrkalo Y. Entrepreneurial Risks: Nature, Types, Assessment Methods and Ways to Reduce Them // *Path of Science.* 2021. Vol. 7, No. 12. P. 2015–2023. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.77-11>
19. Lozovan V., Skrynkovskyy R., Yuzevych V., Yasynskiy M., Pawlowski G. Forming the toolset for development of a system to control quality of operation of underground pipelines by oil and gas enterprises with the use of neural networks // *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies.* 2019. Vol. 2. No. 5(98). P. 41–48.
20. Lozovan V., Dzhala R., Skrynkovskyy R., Yuzevych V. Detection of specific features in the functioning of a system for the anti-corrosion protection of underground pipelines at oil and gas enterprises using neural networks // *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies.* 2019.

Vol. 1. No 5 (97). P. 20–27.

21. Skrynkovskyy R., Pawlowski G., Harasym P., Koropetskyi O. Cybernetic Security and Business Intelligence in the System of Diagnostics of Economic Security of the Enterprise // *Path of Science*. 2017. No 3(10). P. 5001–5009. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.27-6>
22. Skrynkovskyy R. M., Yuzevych V. M., Kataev A. V., Pawlowski G., Protsiuk T. B. Analysis of the methodology of constructing a production function using quality criteria // *Journal of Engineering Sciences*. 2019. Vol. 6(1). P. B1–B5. doi: [https://doi.org/10.21272/jes.2019.6\(1\).b1](https://doi.org/10.21272/jes.2019.6(1).b1)
23. Sumets A., Kniaz S., Heorhiadi N., Skrynkovskyy R., Matsuk V. Methodological toolkit for assessing the level of stability of agricultural enterprises // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2022. № 8(1). P. 235–255.
24. Sumets A., Serbov M., Skrynkovskyy R., Faldyna V., Satusheva K. Analysis of influencing factors on the development of agricultural enterprises based on e-commerce technologies // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2020. № 6(4). P. 211–231.
25. Pavlenchyk N., Pavlenchyk A., Skrynkovskyy R., Tsyuh S. The influence of management creativity on the optimality of management decisions over time: An innovative aspect // *Journal of Eastern European and Central Asian Research (JEECAR)*. 2023. Vol. 10, No. 3. P. 498–514.
26. Pawlowski G., Skrynkovskyy R., Shpak O., Vizniak Y. Development of the Model of the System of Managerial Diagnostics of the Enterprise on the Basis of Improvement of Diagnostic Purposes // *Path of Science*. 2017. Vol. 3, No. 11. P. 4010–4020. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.28-9>
27. Popova N., Kataiev A., Nevertii A., Kryvoruchko O., Skrynkovskyy R. Marketing Aspects of Innovative Development of Business Organizations in the Sphere of Production, Trade, Transport, and Logistics in VUCA Conditions // *Studies of Applied Economics*. 2021. № 38(4). doi:

<https://doi.org/10.25115/eea.v38i4.3962>

28. Skrynkovskyy R. M. An IT Audit as a Tool for Strategic Enterprise Management // *The Problems of Economy*. 2018. №1. C. 231–236.
29. Sopilnyk L., Skrynkovskyy R., Kovaliv M., Zayats R., Malashko O., Yesimov S., Mykytiuk M. Development of Digital Economy in the Context of Information Security in Ukraine // *Path of Science*. 2020. Vol. 6, No. 5. P. 2023–2032. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.58-7>
30. Kramar O. M. *Pidvyshchennia efektyvnosti funktsionuvannia budivelnykh pidpriemstv na zasadakh udoskonalennia systemy upravlinnia personalom*: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk: spets. 08.00.04 / Lvivskiy universytet biznesu ta prava. Lviv, 2020. 20 s.
31. Noga I. M., Skrynkovskyy R. M., Pawlowski G. Diahnastyka efektyvnosti zastosuvannia informatsiinykh tekhnolohii v upravlinni pidpriemstvamy // *Biznes Inform*. 2016. № 9. S. 241–245.
32. Serniak I. I. *Formuvannia ta rozvytok sotsialnoho instrumentariiu upravlinnia personalom pidpriemstva*: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk: spets. 08.00.04 / Lvivskiy universytet biznesu ta prava. Lviv, 2019. 20 s.
33. Skrynkovskyy R. M. Diahnastyka vykorystannia trudovykh, materialnykh, finansovykh ta enerhetychnykh resursiv pidpriemstva yak instrument upravlinnia elementamy yoho vyrobnycho-hospodarskoi diialnosti // *Problemy ekonomiky*. 2015. № 1. S. 249–254.
34. Skrynkovskyy R. M. Diahnastyka konkurentospromozhnosti produktsii pidpriemstva // *Problemy ekonomiky*. 2015. № 4. S. 240–246.
35. Skrynkovskyy R. M. Diahnastyka finansovoho, vyrobnychoho, trudovoho, sotsialno-ekonomichnoho ta innovatsiino-investytsiinoho potentsialiv i analiz potentsiinykh ryzykiv pidpriemstva v umovakh nevyznachenosti // *Problemy ekonomiky*. 2015. № 2. S. 186–193.
36. Skrynkovskyy R. M. Ekonomichna bezpeka pidpriemstva: sutnist, klasyfikatsiia ta systema diahnostyky // *Hlobalni ta natsionalni problemy*

- ekonomiky*. 2015. Vyp. 3. S. 414–418.
37. Skrynkovskyy R. M., Kostiuk N. R., Koval N. M., Haleliuk M. M. Diahnastyka transportnoi diialnosti yak skladovoi lohistychnoi systemy pidpriumstva // *Problemy ekonomiky*. 2016. № 2. S. 123–128.
 38. Skrynkovskyy R. M. Diahnastyka postachalnytiskoi ta zbutovoi diialnosti pidpriumstva // *Biznes Inform*. 2015. № 7. S. 201–205.
 39. Skrynkovskyy R. M. Diahnastyka lohistychnoi diialnosti pidpriumstva: teoretyko-metodychni aspekty // *Molodyi vchenyi*. 2015. № 3(2). S. 48–51.
 40. Skrynkovskyy R. M., Protsiuk T. B., Leskiv S. R. Monitorynh finansovoi, vyrobnychoi, marketynhovoii i produktovoi sfer diialnosti ta ekspres-diahnastyka materialno-tekhnichnoho zabezpechennia pidpriumstva // *Biznes Inform*. 2015. № 10. S. 250–256.
 41. Skrynkovskyy R. M. Diahnastyka efektyvnosti reklamy v diialnosti pidpriumstva // *Biznes Inform*. 2016. № 6. S. 240–244.
 42. Skrynkovskyy R. M. Poelementna biznes-diahnastyka diialnosti pidpriumstva // *Problemy ekonomiky*. 2016. № 1. S. 207–215.
 43. Skrynkovskyy R. M. Metodychni rekomendatsii do otsiniuvannia investytsiinoi pryvablyvosti pidpriumstv // *Investytsii: praktyka ta dosvid*. 2011. № 23. S. 62–67.
 44. Skrynkovskyy R. M. Osvitno-fakhovyi potentsial personalu: sutnist i rol u formuvanni investytsiinoi pryvablyvosti pidpriumstva // *Biznes Inform*. 2013. № 4. S. 121–126.
 45. Skrynkovskyy R. M. Systema diahnastyky vyrobnychoi diialnosti pidpriumstva z urakhuvanniam naukovo-tekhnichnoho ta innovatsiinoho rozvytku // *Ekonomika ta derzhava*. 2015. № 5. S. 51–53.
 46. Skrynkovskyy R. M. Systema diahnastyky innovatsiinoi diialnosti pidpriumstva: kontseptsiiia ta instrumentarii // *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*. 2014. Vyp. 2. S. 705–708.
 47. Skrynkovskyy R. M., Vizniak Y. Y., Pawlowski G., Koropetskyi O. O.

- Diahnostyka dyversyfikatsiinykh protsesiv na pidpryemstvi // *Problemy ekonomiky*. 2017. № 2. S. 223–228.
48. Skrynkovskyy R. M., Kostiuk N. R., Semchuk Z. V., Koropetskyi O. O. Diahnostyka polityky kerivnytstva u sferakh yakosti, sotsialnoi vidpovidalnosti, informatsiinoi bezpeky y okhorony pratsi ta mekhanizm zabezpechennia hidnoi pratsi na pidpryemstvi // *Biznes Inform.* 2016. № 3. S. 131–137.
49. Skrynkovskyy R. M., Kramar R. I., Harasym P. S. Diahnostyka efektyvnosti systemy zakhystu informatsii na pidpryemstvi ta vidpovidalnist za porushennia zakonodavstva pro komertsiiu taiemnytsiu // *Porivnialno-analitychne pravo*. 2016. № 1. S. 225–228.
50. Skrynkovskyy R. M., Maksymchuk Y. S., Kharuk K. B. Diahnostyka ekonomichnoi stiikosti pidpryemstva i rol informatsii ta komunikatsii v konteksti stiikosti dynamichnoi rivnovahy, funktsionuvannia i rozvytku // *Problemy ekonomiky*. 2015. № 3. S. 162–168.
51. Skrynkovskyy R. M., Pawlowski G. Diahnostyka v systemi menedzhmentu pidpryemstva // *Problemy ekonomiky*. 2016. № 3. S. 199–205.
52. Skrynkovskyy R. M., Pawlowski G., Vorobiov V. V. Diahnostyka vidpovidnosti konkurentnoi stratehii pidpryemstva stanu zovnishnoho seredovyshcha // *Biznes Inform.* 2016. № 10. S. 371–376.
53. Skrynkovskyy R. M., Pawlowski G., Vorobiov V. V. Diahnostyka efektyvnosti kontrolinhu biznes-protsesiv pidpryemstva // *Biznes Inform.* 2016. № 8. S. 154–159.
54. Skrynkovskyy R. M., Pawlowski G., Kostiuk N. R., Koropetskyi O. O. Diahnostyka faktoriv innovatsiinoho rozvytku pidpryemstva // *Problemy ekonomiky*. 2017. № 1. S. 250–257.
55. Skrynkovskyy R. M., Pawlowski G., Pyrozhak Y. K., Tomiuk I. M. Diahnostyka systemy stratehichnoho upravlinnia vytratamy pidpryemstva // *Biznes Inform.* 2016. № 12. S. 248–253.

56. Skrynkovskyy R. M., Protsiuk T. B., Kostiuk N. R. Vnutrishnii audyt systemy korporatyvnoho upravlinnia ta diahnostryka rynkovoï vartosti pidpryiemstva // *Biznes Inform.* 2015. № 9. S. 180–187.
57. Skrynkovskyy R. M., Semchuk Z. V., Vizniak Y. Y., Horichko K. I. Diahnostryka finansovoho stanu pidpryiemstva z metoiu poperedzhennia kryzy ta identyfikatsii bankrutstva // *Biznes Inform.* 2016. № 2. S. 165–172.
58. Skrynkovskyy R. M., Kharuk K. B., Zabrotska O. V. Parametry diahnostryky kredytopromozhnosti pidpryiemstva // *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Ser.: Ekonomichni nauky.* 2014. Vyp. 8(1). S. 114–117.
59. Skrynkovskyy R. M., Shpak O. H. Biznes-diahnostryka pidpryiemstva yak osoblyvyi vyd konsultatsiinykh posluh // *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy.* 2017. Vyp. 3. S. 110–114.
60. Skrynkovskyy R., Dmytriieva Y., Chubenko A. Diahnostryka mozhlyvostei pidpryiemstva shchodo utrymannia kliientury ta vidpovidalnist za porushennia zakonodavstva pro zakhyst prav spozhyvachiv // *Pidpryiemnytstvo, gospodarstvo i pravo.* 2016. № 9. S. 45–50.
61. Skrynkovskyy R., Kramar R. Diahnostryka formuvannia i vykorystannia prybutku pidpryiemstva ta vidpovidalnist kerivnyka za porushennia podatkovoho zakonodavstva // *Pidpryiemnytstvo, gospodarstvo i pravo.* 2016. № 6. S. 130–134.
62. Skrynkovskyy R., Chubenko A. Diahnostryka konkurentnoho potentsialu pidpryiemstva ta vidpovidalnist za porushennia zakonodavstva pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii // *Pidpryiemnytstvo, gospodarstvo i pravo.* 2016. № 7. S. 49–54.
63. Laptiev S. M., Alkema V. H., Sidak V. S., Kopytko M. I. *Kompleksne zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstv: monohrafiia / za red. M. I. Kopytko.* Kyiv: VNZ «Universytet ekonomiky ta prava «KROK», 2017. 508 s.

64. Baldzhy M. D., Kotova I. M., Tarasova K. I. *Ekonomichna bezpeka: zabezpechennia, upravlinnia, prohnozuvannia: monohrafiia* / za red. M. D. Baldzhy. Kyiv: FOP Hulciaeva V. M., 2019. 280 s.